

نام و نام خانوادگی :

تاریخ :

پایه : نهم

۱- اوضاع سیاسی ایران هنگام تاسیس حکومت صفوی ص و غ - تستی - پاسخ کوتاه

هنگام به قدرت رسیدن صفویان کشور ما **حکومت قدرتمندی نداشت** حاکمان بخش های مختلف ایران باهم در جنگ

بودند هم زمان در همسایگی ایران حکومتهایی وجود داشت که در فکر گسترش قلمرو خود بودند از جمله امپراتوری

عثمانی در غرب و در شمال شرق از یک ها قدرت گرفتند و مهم ترین دشمنان صفویه بودند

۲- شکل گیری حکومت صفویان : **در ابتدای قرن دهم** با به قدرت رسیدن یکی از نوادگان شیخ صفی الدین اردبیلی

به نام **اسماعیل** اوضاع ایران تغییر کرد تستی - ص و غ

۳- شیخ صفی الدین اردبیلی : او که از **صوفیان معروف زمان خود بود** پیروان و هواداران زیادی داشت و **خانقاهش**

در **اردبیل** مورد توجه مردم و حاکمان محلی بود پاسخ کوتاه - تستی

۴- قزلباش : مهم ترین طرفداران خانقاه شیخ صفی ایل های مختلف ترک بودند که به قزلباش شهرت داشتند

تشریحی - تستی

۵- اقدامات شاه اسماعیل صفوی تشریحی - تستی

۱- با کمک قزلباش ها شروانشاهان و آق قویونلوها را شکست و پس از تسلط یافتن بر تبریز خود را شاه ایران خواند

۲- یکی از اقدامات مهم پس از **تاجگذاری رسمی کردن مذهب شیعه** بود

۳- حاکمان مناطق مختلف را یکی یکی از میان برداشت و باشکست از یکها در خراسان بر سراسر ایران مسلط شد

۴- حکومت کشور در نتیجه موفقیتها ی سیاسی و نظامی یکپارچه و نیرومند شد بطوریکه قلمرو به حدود **سازانیان** رسید

۶- جنگ چالدران : سلطان عثمانی که از شکل گیری سلسله قدرتمند شیعه مذهب صفوی نا خشنود بود با سپاهی عظیم

راهی ایران شد در جنگی که میان دو سپاه در **چالدران (نزدیکی خوی)** رخ داد سپاه عثمانی به کمک سلاح های

آتشین مانند توپ و تفنگ پیروز شد تشریحی - تستی

۷- شاه تهماسب : پس از شاه اسماعیل **پسرش تهماسب** به حکومت رسید او با سرو سامان دادن به اوضاع داخلی و

دفع حملات ازبکان و عثمانی حکومت صفویه را **تثبیت کرد او پایتخت را از تبریز به قزوین انتقال داد** زیرا تبریز

در معرض هجوم عثمانی بود تشریحی - تستی - ص و غ

۸- اوج قدرت صفویان : **شاه عباس اول حکومت را به اوج قدرت رساند** او ازبک ها و عثمانی ها را شکست

و تا پشت مرزهای ایران عقب راند **او پایتخت را از قزوین به اصفهان منتقل کرد** و برای آبادانی کوشید

تشریحی - تستی - ص و غ

۹- دلایل ضعف حکومت صفوی : تشریحی - تستی - ص و غ

۱- پس از مرگ شاه عباس اول چهار پادشاه دیگر توانایی و لیاقت اداره کشور را نداشتند

۲- **سیاست کشتن و کور کردن شاهزادگان و یا باز داشتن آنها از حکومت و آموختن شیوه کشور داری موجب شد**

از داشتن پادشاهی لایق محروم بمانند

۳- در نتیجه ضعف شاهان مقامات کشوری و لشگری دچار درگیری شدند و از انجام مسئولیتهای خود باز ماندند بنابراین

هرج و مرج کشور را فرا گرفت

۱۰- سقوط صفویان : گروهی از افغانها در قندهار شورش کردند و بر حاکم آنجا پیروز شدند و به سوی اصفهان حرکت کردند

سلطان حسین صفوی که نمی توانست با این گروه مقابله کند تسلیم شد و **محمود افغان** بر پایتخت و قسمتهایی از ایران

مسلط شد تستی - ص و غ - پاسخ کوتاه

۱۱- تشکیلات حکومت صفویان

در دوره صفوی حکومت مرکزی قدرتمندی بوجود آمد که در **راس آن شاه** قرار داشت که اختیارات زیادی داشتند و

همه مقامات مطیع شاه بودند بعد از شاه **وزیر بزرگ قرار داشت که به او اعتماد الدوله می گفتند او مسئول امور**

اداری و مالی بود فرماندهان نظامی هم نقش مهمی داشتند که علاوه بر **فرماندهی سپاه حاکم ولایت های**

مهم بودند پاسخ کوتاه - تستی - جای خالی

۱۲- کاهش قدرت قزلباش ها : تشریحی - تستی - پاسخ کوتاه

تا زمان شاه عباس اول سران قزلباش حاکم ولایتهای مختلف ایران بودند شاه عباس برای جلوگیری از نافرمانی و

بی نظمی آنها حکومت ولایت ها را از آنها گرفت و به غیر قزلباش داد و در کنار آنها سپاه جدیدی تشکیل داد که با

کمک اروپا آنها را به تفنگ و توپ مجهز کرد

۱۴- قرون جدید : **قرن شانزدهم تا نوزدهم میلادی را قرون جدید می نامند** در این قرن اوضاع مذهبی اروپا

دگرگون شد و در نتیجه آن پیشرفتهای علمی ، فرهنگی و اقتصادی بوجود آمد که به اختراعات و اکتشافات مهمی انجامید

تستی - پاسخ کوتاه - ص و غ

۱۵- پیشگامان استعمار : پرتغال ، اسپانیا ، انگلیس ، فرانسه تستی - پاسخ کوتاه

۱۶- بیرون راندن پرتغالیها: در آستانه تاسیس صفوی پرتغالیها سواحل و جزایر جنوب ایران را تصرف کرده و

تجارت خلیج فارس و عمان را در اختیار داشتند **شاه اسماعیل چون کشتی جنگی نداشت نتوانست کاری از پیش**

بربرد **ولی شاه عباس از رقابت انگلیس و پرتغال استفاده کرد و با کشتیهای انگلیسی آنها را بیرون راند**

تستی - ص و غ - پاسخ کوتاه

۱۷- روابط اروپاییان با ایران در دوران صفوی: **تشریحی - تستی - جای خالی**

در دوران صفویه ایران با برخی از کشورهای اروپایی **روابط سیاسی و بازرگانی** برقرار کرد

۱- یکی از علل موثر روابط اروپا با ایران هجوم عثمانیها به ایران و اروپا بود پادشاهان اروپایی برای کاستن از فشار

حملات عثمانی درصد آن بودند روابط خود را با ایران تقویت کنند

۲- اروپاییان شرکتهای تجاری تاسیس کرده بودند و تمایل داشتند با دیگر کشورها روابط تجاری برقرار کنند و یا در ایران

فعالیت کنند به همین دلیل نمایندگانی را برای برقراری قراردادهای بازرگانی به ایران فرستادند

۱۸- دریانوردان اروپایی با گذشتن از **اقیانوس اطلس** توانستند امریکا را کشف کنند **تستی - ص غ - جای خالی**

نکته مهم: حکومت صفویان را **شاه اسماعیل تاسیس و شاه تهماسب تثبیت و شاه عباس به اوج قدرت** رساند

در دوران صفویه **ازبکان از سمت شمال شرق، عثمانیها از سمت غرب و پرتغالیها از سمت جنوب** به ایران تجاوز کردند

پاسخ کوتاه - تستی - جای خالی

تشریحی - پاسخ کوتاه

۱۹- با تاسیس حکومت صفوی، چه تغییرات مهم سیاسی، اجتماعی و مذهبی در ایران ایجاد شد

تغییرات سیاسی: تشکیل حکومت واحد و قدرتمند - دفع دشمنان خارجی (عثمانی و ازبکان)

تغییرات اجتماعی: ایجاد وحدت بیشتر

تغییرات مذهبی: رسمی شدن مذهب شیعه و ایجاد وحدت دینی

۲۰- الف) کدام شهرها پایتخت صفویان بودند؟ نام ببرید. ب) دلیل تغییر پایتخت صفویان را توضیح دهید.

الف) تبریز، قزوین، اصفهان

ب) نامناسب بودن موقعیت جغرافیایی تبریز

وجود عثمانیها در غرب و نزدیکی به تبریز

تشریحی - تستی - پاسخ کوتاه

عدم تهدید پایتخت در قزوین از سوی عثمانیها و ازبکان

مشکل کم آبی در قزوین و محاسن اصفهان

برخورداری اصفهان از آب فراوان زاینده رود

قرار گرفتن در مسیر راههای بزرگ بازرگانی

۲۱- انگیزه ها و هدف های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی اروپاییان از ارتباط با ایران دوره ی صفوی را بنویسید

۱- کاستن حملات مداوم عثمانیها به اروپا

۲- رواج دین و فرهنگ خود به ایران که زمینه ساز مصرف کالاهای اروپایی است

۳- تاسیس شرکتهای بزرگ تجاری

هم زمان با به قدرت رسیدن سلسله ی صفوی کشورهای اروپایی وارد قرون جدیدی شده بودند **ص غ**

اولین اقدام نظامی شاه اسماعیل صفوی **شکست حکام محلی در شمال غرب** بود **تستی و ص و غ**

در نتیجه فعالیت فرزندان شیخ صفی الدین اردبیلی ایل های مختلف ترک که ساکن **مناطق شمال و شمال غربی ایران** بودند

به مذهب **شیعه** گرویدند **جای خالی و تستی**